

WIKIPÉDIA
A szabad enciklopédia

A Wikipédia világa

2013. február 23.

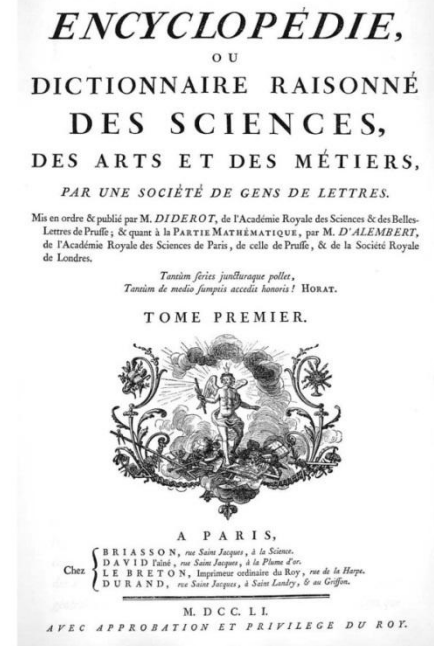
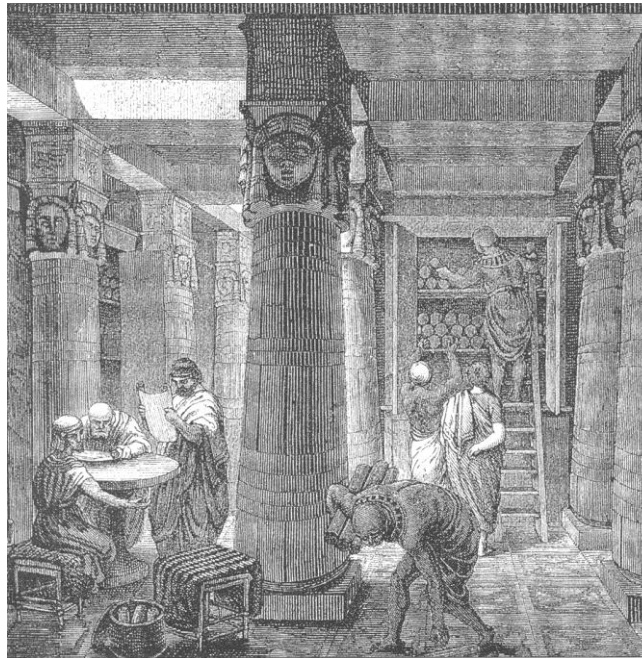
Előadó: Hujber Tünde

Bemutakozás

- 2010 óta wikipédista
- 2011 óta a Wikimédia Magyarország Egyesület tagja
- Civilben: lean menedzsment tanácsadás
- Érdeklődési kör a Wikipédián: földrajz, lean, egyéb

A Tudás összegyűjtése

- Az Alexandriai könyvtár és a nyomtatott enciklopédiák, lexikonok
- Nupédia

A Wikipedia

- 2001. január 15.
- „Hello világ!”
- 2001. március:
3000 oldal
- Ma: 4 000 000+

HomePage

[HomePage](#) | [RecentChanges](#) | [Preferences](#)

You can [edit this page right now!](#) It's a free, community project

Welcome to **Wikipedia!** We're writing a complete encyclopedia from scratch, collaboratively. We started work in January 2001. We've got over 3,000 pages already. We want to make over 100,000. So, let's get to work! Write a little (or a lot) about what you know! Read our welcome message here: [Welcome newcomers!](#)

Some questions you might have are answered below, but why not first explore a few links?

[Philosophy](#) -- [Mathematics](#) -- [Statistics](#) -- [Science](#) -- [Physics](#) -- [Chemistry](#) -- [Biology](#) -- [Astronomy and Astrophysics](#) -- [Earth Sciences](#)

[Countries of the world](#) -- [History](#) -- [Linguistics & Language](#) -- [Politics](#) -- [Economics](#) -- [Geography](#) -- [Anthropology](#) -- [Archaeology](#) -- [Psychology](#) -- [Sociology](#) -- [History of Science and Technology](#) -- [Anomalous Phenomena](#)

[Technology](#) -- [Architecture](#) -- [Engineering](#) -- [Computing](#) -- [Transport](#) -- [Business and Industry](#) -- [Law](#) -- [Agriculture](#) -- [Education](#) -- [Communication](#) -- [Library and Information Science](#) -- [Health Sciences](#) -- [Family and Consumer Science](#) -- [Public Affairs](#)

[Entertainment](#) -- [Music](#) -- [Dance](#) -- [Film](#) -- [Literary Art](#) -- [Religion](#) -- [Recreation](#) -- [Sports](#) -- [Classics](#) -- [Critical Theory](#) -- [Visual Arts and Design](#) -- [Painting](#) -- [Sculpture](#) -- [Performing Arts](#) -- [Theater and Drama](#) -- [Games](#) -- [Hobbies](#) -- [Tourism](#)

The above reflects only one of Wikipedia's [category schemes](#).

Want to learn about something? Add the topic to our list of [requested articles](#).

You're wondering:

- [What is a wiki?](#)
- [How does one edit a page?](#) *Quick hint: press the "Edit text of this page" link at the top and bottom of every page!* Practice editing pages in our [SandBox](#).
- [How is Wikipedia related to Nupedia?](#)
- What are your [new topics](#)? (The very latest can be found via the [RecentChanges](#) link at the top and bottom of every page.)
- Why do some of the links look funny, [Like This](#), while other of the links don't? See the [Wikipedia FAQ](#) and the [Free Links](#) page.

Other questions? Just ask on the [Wikipedia FAQ](#). See also [Wikipedia policy](#) and [Wikipedia-L](#) (Wikipedia's mailing list!). Read [Wikipedia Announcements](#) to stay on top of the latest developments.

Szerény kezdetek

Svédország:

„Ország Észak-Európában. A lakói a svédek. Svédül beszélnek. A főváros Stockholm.”

Fizika:

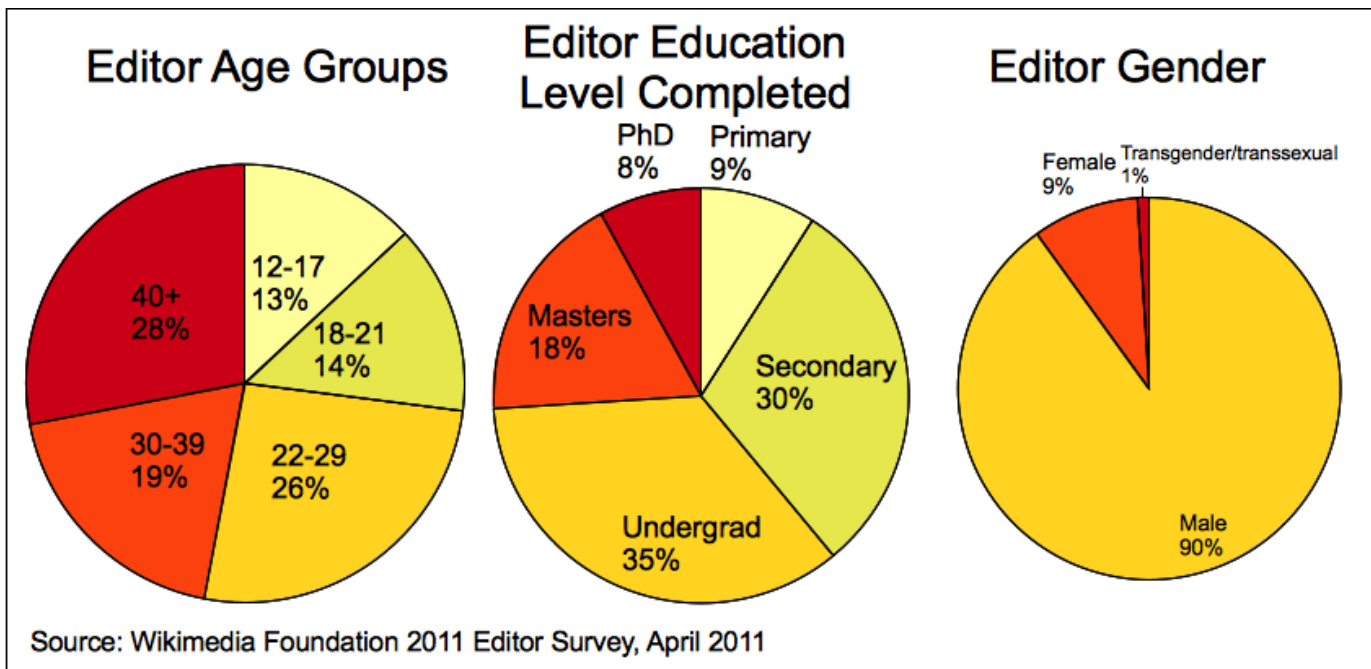
„A fizika egy nagyon tág téma...”

Wikipédia más nyelveken

- 2001: német, spanyol, holland, héber, olasz, **magyar**, lengyel ...
- 2002: szlovén, cseh, koreai, török, görög ...
- 2003: szerb, litván, román, **magyar**, arab, hindi, szlovák...
- 2004: kurd, ukrán, urdu, klingon, ...
- 2005: örmény, nápolyi, waray-waray...
- Σ: több, mint 270 nyelv 2011-re

Ki szerkesztheti?

- Bárki
- 100 000 aktív szerkesztő

A magyar Wikipédia

- **2003. július 8. – 10 év!**
- Első cikk: Omega együttes
- 234 000+ cikk ma reggel
- Regisztráltak száma: 200 000+
- Naponta átlagban kb. 60-80 cikk születik

Mi a Wikipédia?

A Wikipédia két dolog egyszerre:

- egy online, szabad enciklopédia
- egy nyílt, online közösség
(szerkesztők, olvasók és újrafelhasználók közössége)

A „szabad enciklopédia”:

- szabadon szerkeszthető, bárki bekapcsolódhat a „munkába”
- szabadon hozzáférhető (interneten, regisztráció nélkül)
- szabadon másolható, újrafelhasználható (néhány egyszerű feltétel – licencfeltételek – betartása mellett)

De: **szabadság ≠ anarchia**; vannak szabályok, szankciók

Mi nem a Wikipédia?

- politikai vitafórum, szószék, csetszoba
- rajongói honlap, bulvárújság
- elektronikus könyvtár, blog, saját honlap, napló
- linkgyűjtemény, ingyen tárhely, képtár
- szótár, családfa, szakácskönyv, reklámújság, telefonkönyv...
- innen-onnan összemásolt, bizonytalan forrású dolgok gyűjtőhelye

Az első lépések

- Regisztráció
- Alapszabályok: az öt pillér
- A „Szerkessz bátran!” elv
- Az Olvasó: Ki a célközönség?
- Kitől kérhetek segítséget?

Regisztráció

Amire szükség van:

- szerkesztőnév
- jelszó
- (e-mail cím)

 [bejelentkezés / fiók létrehozása](#)

Keresés

Regisztráció

Ha már korábban regisztráltál, [Bejelentkezés!](#)

A felhasználói fiókok automatizált létrehozásának elkerülésére, kérlek, írd be az alább megjelenő szót a szövegdobozba ([segítség](#)):

viewsdrama

Nyelv: [Deutsch](#) | [English](#) | [Esperanto](#) | [Français](#) | [Español](#) | [Italiano](#) | [Nederlands](#)

Szerkesztőneved:

Jelszavad:

Jelszavad ismét:

Az e-mail címed¹:

¹ E-mail cím (nem kötelező megadni). Az e-mail címed nem lesz nyilvános, és ha egy másik szerkesztő a szerkesztői vagy vitalapon keresztül e-mailt küld neked, nem fogja látni ezt a címet.

Milyen szerkesztőnevet válasszak?

- Egy jól megválasztott, állandó azonosító
  - megkönnyíti a kommunikációt,
  - segíti az együttműködést a szerkesztőtársakkal.
- Vannak, akik nem ajánlják a teljes polgári név használatát.
- Tilos használni:
  - közszereplők,
híres emberek nevét
  - intézmények, cégek,
pártok nevét
  - asd89w43jsw94
  - provokatív neveket (sértő, vulgáris)

Az öt pillér

1. A Wikipédia egy **enciklopédia**.
2. A Wikipédia cikkei elfogulatlan (**semleges**) nézőpontból íródnak. A WP nem foglal állást, több nézőpont esetén mindegyiket bemutatja.
3. A Wikipédia **szabadon szerkeszthető**, szerkesztői szabad tartalmat hoznak létre.
4. A Wikipédia szerkesztői **civilizáltan viselkednek**, nyitottak, barátságosak, befogadók. :)
5. A Wikipédiának *nincsenek* **kötött szabályai** (kivéve ezt az ötöt). Ne aggódj amiatt, hogy esetleg elhibázol valamit.

Szerkessz bátran!

Ha bárhol bármi hibát, hiányosságot találsz,
bátran javítsd ki,
igazítsd ki,
egészítsd ki!
...de közben légy körültekintő is.

Az Olvasó

- A Wikipédia elsősorban nem a szakembereknek készül.
- A célközönség:
  - Az adott témában kevésbé jártas,
  - érettségizett,
  - a szakzsargont nem ismerő olvasó.

Kitől kérhetek segítséget?

- **Wikipédia:Kocsmafal (kezdőknek)**
  - a WP keresőjébe kell beírni
  - új szerkesztők számára fenntartott üzenőfal
  - kérdezhetsz a tapasztaltabb szerkesztőtársaktól
- **{{Segítséget kérek}}**
  - a szerkesztői lapodra kell beírni
  - segítség kérése egy mentortól

Kitől kérhetek segítséget?

WIKIPÉDIA
A szabad enciklopédia

- Kezdőlap
- Tartalom
- Kiemelt
- Friss változtatások**
- Lap taláломra
- Tudakozó

▶ **Részvétel**

▼ **Eszközök**

- Atom
- Fájl feltöltése
- Speciális lapok

▼ **Más nyelveken**

speciális lap

Friss változtatások

HASZNOS HIVATKOZÁS

ÜZENŐFALAK	adminisztrátorok · botgazdák · bürokraták · IP-ellenőrök · já
JÁRŐRÖKNEK	új szerkesztők · kezdők szerkesztései · új lapok · új képek · a lapok
KEZDŐKNEK	kocsmafal · az első lépések · segítség · gyakori kérdések · f
RUTINOSOKNAK	általános szavazás · <i>Tennivalók</i> : megvalósításra váró ötlet igénylő lapok · kategóriajavaslato k · műhelyek · portálok · véleménykérés · <i>Törés</i> : azonnali · jogilag tisztázatlan · tör
KAPCSOLATFELVÉTEL	IRC · levelezőlisták · <i>Kocsmafalak</i> : kezdőknek · műszaki · h magyarok az angol Wikipédián
AKTUÁLIS ESEMÉNYEK	Szavazás a sabloncsaládok színeiről · Szavazás a kantoni
HIÁNYZÓ FONTOS CIKKEK	Vedanta · Czipauer János · Raisza Petrovna Szmetyanyina Tacepaó · Le Monde · (fontos · magyar · kért) [±]

A Wikipédia szerkesztői és tisztségviselői

- Milyen szerkesztői csoportok alkotják a szerkesztőközösséget?
- Az egyes csoportokhoz milyen jogosultságok és feladatok tartoznak?

Szerkesztői csoportok

- anonim szerkesztők
- szerkesztők (223 284)
- megerősített szerkesztők (589)
- járőrök (123)
- adminisztrátorok (36)
- bürokraták (7)
- IP-ellenőrök (4)
- Wikitanács-tagok (10)
- mentorok
- műhelytagok
- OTRS-kezelők (12)
- Botgazdák (163 bot)
- egyesületi tagok
- egyesület vezetői
- ...továbbá:
  - vandálok
  - trollok

Az első szerkesztések

- Apróbb hibák javítása
  - helyesírás
  - megfogalmazás
  - formázás
  - linkjavítás
- Cikkek bővítése
  - források alapján!

Az első cikk

- Miről írhatok szócikket?
- Miről ne írjak szócikket?
- Miért nem látható azonnal a szerkesztésem?

Miről írhatok cikket?

- Egy téma akkor alkalmas arra, hogy önálló szócikk szülessen róla, (akkor „**nevezetes**”) hogyha
  - megbízható másodlagos források feldolgozták azt,
  - ezek a források a tárgytól függetlenek,
  - ezek a források jelentős mértékben (nem triviális említések szintjén) feldolgozták a témát.

Miről ne írjak cikket?

- Lehetőleg ne válaszd első cikked témájának:
  - saját magad
  - saját zenekarod, vállalkozásod, klubod, stb.
  - saját magad által írt könyvet, stb.
  - saját kutatási eredményeid
- Ne válassz olyan témát, amiről csak egy-két mondatot tudsz összeszedni.
- Ne írd cikket, ha nincsenek hozzá források (ha nem nevezetes).
- Ne írd olyan cikket, ami már más néven létezik.

Miről ne írjak cikket?

A rosszul megválasztott téma esetleges kellemetlen következménye: a törlési megbeszélés

Törlési megbeszélés lezárt jegyzőkönyve

Az alábbi törlési javaslatot archiváltuk. **Kérjük, ezt a megbeszélést már ne módosítsd!** A további hozzászólásokat a cikk vitalapjára írhatod. Ezt a lapot már ne szerkeszd!

Az eredmény: Nevezetesség hiányában törölve. --[Malatinszky](#) ^{vita} 2011. november 9., 21:37 (CET)

Motrox # [\[szerkesztés\]](#)

Nem nevezetes, semmi külső forrás, albumnak, kritikának semmi nyoma, az egyetlen forrás egy facebook oldal (ami nem minősül forrásnak). **Teemeah** ^{fight club} 2011. november 3., 10:05 (CET)

- **törlendő** ----> nem felel meg a WP nevezetességi irányelveinek [Pallerti](#) ^{Rabbit Hole} 2011. november 3., 13:38 (CET)
- **törlendő** Pallerti +1 - Forgács Máté alias [Matteo55](#) és a kritikák rólam 2011. november 3., 14:34 (CET)
- **törlendő** nem nevezetes --[Ary](#) ^{vita} 2011. november 3., 18:54 (CET)
- **törlendő** nyomokban sem tartalmaz nevezetességet. – [Laci.d](#) ^{vita} 2011. november 9., 00:11 (CET)

A fenti megbeszélést archiváltuk. **Kérjük, további hozzászólásokat már ne írd hozzá!** Ezt a lapot ne szerkeszd!

Miért nem látható azonnal a szerkesztésem?

- Cikkek lehetséges állapotai:
  - ellenőrizetlen
  - megtekintett (ellenőrzött)
  - kiemelt
- Megtekintett lap:
  - egy járőr látta, átolvasta, és nem talált benne (szakértelem nélkül is) nyilvánvaló hibát
  - nem található benne vandalizmus, jogsértő tartalom, próbaszerkesztés, reklám stb.

A közösségi terek: Kocsmafalak

- Kezdőknek
- Helyesírási
- Javaslatok
- Műszaki
- Jogi
- Egyéb

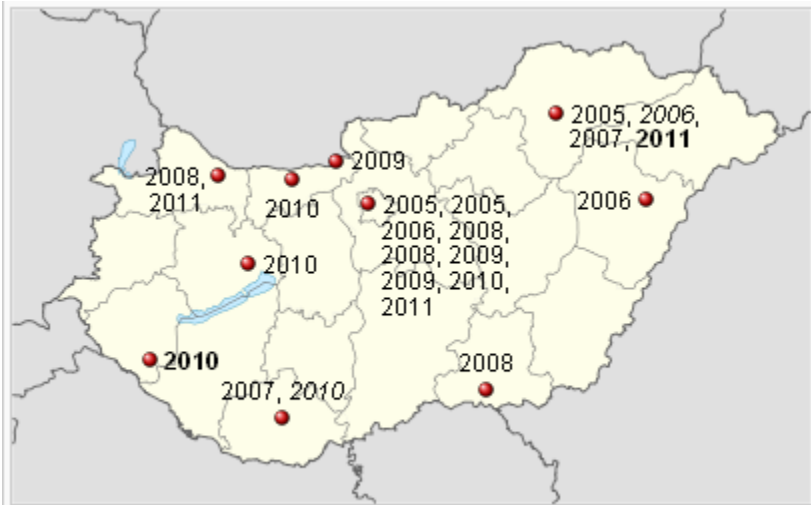
A közösségi munka: Műhelyek

- Érdeklődési kör szerint:
  - Átfogó tudományágak (történelem, földrajz, matek, fizika, biológia)
  - Részterületek (ókor, középkor, Olaszország, Magyarország, állatok, növények)
  - Kulturális (anime- és manga, film, irodalmi)
  - Sport (olimpia, foci)
  - Egyéb (vasút, kereszténység, sablon)
  - Összesen kb. 50 aktív műhely

A közösségi munka: Versenyek

- Szócikkíró-versenyek
  - Szépirodalmi
  - Könyvkészítő-verseny
  - Nyári szócikkíró verseny (anime és manga, tenisz, Felvidék)
- Karbantartó-versenyek
- Az év szócikke verseny
- **Díjakkal!**

A Wikipédia, mint közösség: találkozók, táborok

Wikitalálkozók, helyi összejövetelek (dőltén), wikitáborok (vastaggal) helyszínei

A Wikimédia Magyarország Egyesület

- közhasznú társadalmi szervezet
- 2008 ősz
- honlap, blog, facebook-oldal, twitter
- bárki beléphet
- tagdíj, 1%
- kapcsolattartás szervezetekkel
- versenyek, támogatások
- iroda, alkalmazott

Köszönöm a figyelmet!